

Om Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet:

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet er en interesseorganisasjon for lærer- og pedagogstudenter, med ca. 14 700 medlemmer. Vi setter fokus på kvaliteten i våre utdanninger og tar ansvar for fremtidens utdanningssystem. Mer informasjon om organisasjonen finner du på www.pedagogstudentene.no

pedagogstudentene

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

17.11.2014

Høringsvar – forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet 03.10.2014 med oppfordring til studentorganisasjonene om å gi en uttalelse om forslag til endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning.

For opptak til grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning er det foreslått at søkerne minimum må ha 4,0 i matematikk (224 timer) fra og med opptak til studieåret 2016-2017.

Konklusjon:

- Pedagogstudentene anbefaler at det **ikke innføres karakterkrav 4,0 i matematikk** for opptak til grunnskolelærerutdanning og 5-årig lektorutdanning.
- Pedagogstudentene støtter heller **ikke forslaget om kompensatoriske forkurs** i matematikk for søkere som ikke har oppnådd karakteren 4 fra videregående opplæring.

Karakterkrav i matematikk:

Pedagogstudentene mener opptak til grunnskolelærerutdanningene og lektorutdanning skal skje på grunnlag av generell studiekompetanse med minimum 35 skolepoeng.

Pedagogstudentene er med andre ord mot å stille spesielle karakterkrav i enkeltfag og mener at opptak til disse utdanningene bør bygge på et generelt godt karaktergrunnlag fra videregående opplæring. Dette skyldes at grunnskolelærer- og lektorutdanningene er ulike utdanninger med ulike krav til bredde og dybde.

Vi mener det er uklokt å stille et høyere karakterkrav i enkeltfaget matematikk når matematikk hverken er obligatorisk i grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-110 eller i den 5-årige lektorutdanningen. Pedagogstudentene mener derfor det er urimelig å stille spesielle opptakskrav i enkeltfag de fleste studentene ikke kommer til å undervise i. På denne måten utestenger man mange potensielt dyktige lærere i andre fag. Faktisk viser flere institusjoner, blant annet Høgskolen i Oslo og Akershus, til tall som tyder på at inntakspoengene til for eksempel de som velger norsk fordypning på grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10 vil

synke som følge av den foreslåtte endringen. Det betyr at kvaliteten på norskstudentene vil bli *lavere* enn den er i dag.

På lik linje med regjeringen, ønsker også Pedagogstudentene gode lærerstudenter. Vi mener derimot at lærerstudentene er gode allerede i dag - de har et høyere snitt enn studentene i høyere utdanning generelt. Grunnskolelærerstudentene har et snitt på rundt 42 grunnskolepoeng, og lektorstudentene rundt 44 skolepoeng, mens snittet i høyere utdanning er på litt over 41 skolepoeng¹. Vi mener det er en overforenkling å påstå at studenter med karakter 4 i matematikk vil bli bedre lærerstudenter. Det kan hevdes at andre forhold som kommunikasjonsferdigheter, mellommenneskelige ferdigheter, vilje til å lære samt motivasjon til å undervise kan være vel så gode kjennetegn på lovende lærere, som kun karakterkrav².

Pedagogstudentene er opptatt av at det skal uteksamineres gode lærerkandidater i lærerutdanningene. Vi mener derfor det er viktigere å stille høye krav i utdanningene, enn i forkant av utdanningene. Det er i lærerutdanningene man utdanner lærere. I lærerutdanningen lærer eksempelvis studentene matematikdidaktikk, altså hvordan man skal undervise, tilpasse, vurdere og lære bort matematikk. Det er ikke rimelig å sette likhetstegn mellom matematikkfaget fra videregående og matematikdidaktikk i lærerutdanningene. Pedagogstudentene mener man får gode matematikklærere ved å stille høye krav i matematikdidaktikkfaget, ikke i matematikkfaget på videregående.

Selv om Pedagogstudentene er mot å stille spesielle krav i enkeltfag fra videregående for opptak til lærerutdanningene, er det viktig å påpeke at vi likevel mener det er viktig at studentene er faglig sterke i fagene de skal undervise i. Derfor er vi for at utdanningene skal være krevende og mener det er svært positivt at grunnskolelærerutdanningene blir masterutdanninger.

Vi mener man må gjøre det enklere for institusjonene å stille høye krav i utdanningene. Slik det er i dag blir institusjonene straffet økonomisk for å stryke studenter som ikke har de faglige eller personlige forutsetningene for å fungere som lærere. Vi mener finansieringssystemet bør endres slik at institusjonene ikke premieres for studentgjennomstrømning, og kan stryke studenter uten å lide økonomiske tap.

Pedagogstudentene stiller seg undrende til regjeringens påstand «Det er en sammenheng mellom hva studentene kan når de begynner i lærerutdanningen, og hva de kan når de avslutter lærerutdanningen»³. Analyser gjort av effektene ved innføring av strengere opptakskrav i lærerutdanningen i 2005 tyder nettopp på at dette hadde «en nokså begrenset effekt på kvaliteten på de uteksaminerte kandidatene»⁴. Pedagogstudentene ønsker også å bemerke at de integrerte lektorutdanningene som de siste fem årene har hatt høyest karaktersnitt for å komme inn, med rundt 44 grunnskolepoeng, også er den utdanningen med høyest frafall - under halvparten av kandidatene fullfører den integrerte lektorutdanningen⁵. Pedagogstudentene er derfor kritiske til en overforenklet tro på at studenter med bedre matematikkarakterer vil løse kvalitetsutfordringene i lærerutdanningene. Vi mener det er andre steder skoen trykker.

---

¹ Næss, Prøitz & Aamodt 2014

² McKinsey 2007

³ Kunnskapsdepartementet 2014:44

⁴ With & Mastekaasa 2014:198

⁵ Næss, Prøitz & Aamodt 2014

Som en lærerstudentorganisasjon ønsker vi å advare mot et pessimistisk og deterministisk læringssyn som vektlegger krav i forkant av et studie, framfor å stille krav under studiet.

Kompensatoriske forkurs:

Pedagogstudentene støtter ikke forslaget til kompensatoriske forkurs. Vi oppfatter dette forslaget som en dårlig løsning og et tegn på manglende respekt for kravet til opplæring i videregående skole. Skal man oppnå kompetanse tilsvarende 4 i matematikk fra videregående, mener vi man bør ta opp karakteren fra videregående.

Oppsummering:

Oppsummert mener Pedagogstudentene forslaget er en enkel og billig symbolpolitisk løsning på en mer kompleks problemstilling. Hvis målet er å få nok faglig dyktige og kvalifiserte lærere i skolen, mener Pedagogstudentene innsatsen heller burde konsentreres mot det som skjer i selve lærerutdanningen. Det er i lærerutdanningen man utdanner lærere.

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet er derfor mot at det innføres karakterkrav 4,0 i matematikk for opptak til grunnskolelærer- og 5-årig lektorutdanning, og mot at det innføres kompensatoriske forkurs.

Med vennlig hilsen,

Marie Furulund

Leder av Pedagogstudentene

Martine Løkholm

Rådgiver i Pedagogstudentene

Referanser:

Kunnskapsdepartementet (2014) *Lærerløftet – På lag med kunnskapsskolen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet

McKinsey (2007): *How the world's best performing school systems come out on the top*. McKinsey & Company, September 2007

Næss, T, Prøitz, T. S. & Ammodt, P. O. (2014) *Lærerutdanningene – statistiske oversikter og utviklingstrekk*. Rapport 31/2014. Oslo: NIFU

With, M. L. & Mastekaasa, A. (2014) «Karakterer, opptakskrav og lærerrekruttering» I: Frølich, N., Hovdhaugen, E. & Terrum L. I. (red.) *Kvalitet, kapasitet og relevans – utviklingstrekk i norsk høyere utdanning* (s. 185-202). Oslo: Cappelen Damm Akademisk